

LABOD je glasilo delovne skupnosti Tovarne oblačil LABOD Novo mesto — Izhaja vsako tretjo sredo v mesecu v nakladi 2200 izvodov — Ureja ga uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik: Milan Bratož, tehnični urednik: Marjan Moškon — Grafična priprava: ČZP Dolenjski list, tiska Knjižgotisk, Novo mesto

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

dopolnitev metode za analitično ocenjevanje delovnih nalog

pobudo za dopolnitev obstoječe metode vrednotenja delovnih nalog ter za nekatere druge spremembe.

Oglejmo si v čem je bistvo predlogov za spremembe:

1. Izmensko delo kot element vrednotenja naj ne bi bilo več sestavni del metode, temveč poseben dodatek, ovrednoten v dinarjih.

2. Vsebina kriterija D4 (drugi težavni pogoji) naj bi se dopolnila. Skupno število točk pa naj bi bilo še naprej trideset (30).

3. Pri kriteriju B3 (materialna odgovornost) naj bi bili opravljeni določeni popravki predvsem pri delavcih v neposredni proizvodnji programa PŠ.

4. Vsem delavcem, ki delajo na normiranih delovnih mestih in nekaterim delavcem v režiji, naj se prizna pri kriteriju D4 trideset točk.

5. Opravljene naj bi bile korekture pri vrednotenju nekaterih delovnih nalog kakor: vzdrževalka prostorov, čuvaj, vratar—telefonist, skladiščno—transportni delavec viličarist in skladiščno—transportni delavec.

6. Poenotili naj bi nazive nekaterih nalog in ocene teh.

Izmensko delo kot element—kriterij smo v metodo vgradili že po opravljenem točkovanju, oziroma približno leto dni po tem, ko je naš sistem že zaživel v praksi. K temu nas je prisilila situacija nizkih osebnih dohodkov delavcev v neposredni proizvodnji. Ne da bi uhajali v celoten potek priznavanja točk po kriteriju D4 vemo, da se nam je ta odločitev kasneje maščevala ob prvem primeru prehoda na enozmenskost. Komisija zato predlaga, da izmensko delo kot kriterij izvzamemo iz metode in določimo poseben dodatek v vrednosti tridesetih točk izražen v dinarjih višina dodatka bo določena z letnim planom do polne višine dodatka naj bi bili opravičeni vsi delavci, ki delajo v dveh ali treh izmenah in vsi, ki delajo samo v popoldanski izmeni. Polovični dodatek pa naj bi pripadal tistim delavcem, ki imajo izmenično deljen delovni čas (npr. delavci v skladišču TOZD Commerce, ki delajo

en teden od 6 do 14 ure, drugi teden pa od 8 do 16 ure).

Kriteriji D4 (drugi težavnejši pogoji dela) naj bi v metodi dopolnili tako, da bo nudil širšo osnovo za vrednotenje drugih težavnejših pogojev dela.

V metodi, katere čistopis je bil že posredovan temeljnim organizacijam, je ta sprememba že vnesena. Kriterij pa ima še naprej tri stopnje (pet, petnajst in trideset točk).

Komisija je menila, da smo imeli pri vrednotenju po kriteriju B3 (materialna odgovornost) neenoten pristop pri delavcih,

ki delajo na normiranih delih v lahki in težki konfekciji. Prevladovalo je razmišljanje, da gre za večjo vrednost predmetov dela v težki konfekciji (B3 je bil pretežno ovrednoten s 40 točkami) in manjšo v lahki konfekciji (B3 je bil pretežno določen s 25 točkami). Zaradi doslednega spoštovanja uvodne obrazložitve kriterija B3 v metodi, komisija predlaga, da se ta kriterij vrednostno izenači pri vseh tistih delovnih nalogah v neposredni proizvodnji programa PŠ, kjer je ta uskladitev potrebna oziroma nujna.

Spremenjena in dopolnjena določila kriterija D4 omogočajo, da lahko opravimo določeno izravnavo analitičnih ocen med normiranimi delovnimi nalogami in režijskimi deli v tem smislu, da dela in naloge—glede na to, da se opravljajo v težjih delovnih pogojih—ovrednotimo s tridesetimi točkami. S tako dopolnjenimi analitičnimi ocenami bi dali proizvodnemu delu—glede na pogoje dela—večji poudarek. Prav tako naj bi s tridesetimi točkami ovrednotili tudi nekatere naloge v režiji, ki jih lahko, glede na značaj dela, enačimo z delom v proizvodnji, saj se tudi ta opravljajo v težjih delovnih pogojih.

Komisija je tudi opozorila na nevezdržno prakso v posameznih TOZD pri popravljanju določenih analitičnih ocen. Ponovno je bilo dogovorjeno, da se uporabljajo le usklajene analitične ocene, ki so vsako leto objavljene v gospodarskem načrtu.

Vse TOZD razpolagajo s celotnim gradivom, ki ga je pripravila komisija. Prav bi bilo, da se obravnave predlaganih sprememb lotimo zavzeto in z vso odgovornostjo. Predloge sprememb naj bi obravnavali delavski sveti, sprejeli pa naj bi jih zbori delavcev še v tem mesecu. Če bo pobuda sprejeta, bi spremembe veljale že od 1. julija dalje.

MILAN BRATOŽ
predsednik komisije
za usklajevanje
analitskih ocen

pred sejo centralnega delavskega sveta

Tokrat se bo sestal centralni delavski svet pred Dnevom samoupravljalcev in sicer v idrijski Zali. Na seji bodo podeljena tudi priznanja najboljšim samoupravljalcem v naši delovni organizaciji.

Priloge na izbor so stekle skrbno, kriteriji, po katerih smo izbirali najboljše med nami pa zagotavljajo, da bodo priznanja prejeli zares najzaslužnejši.

Predlog dnevnega reda za sejo centralnega delavskega sveta vsebuje šest točk, med temi tudi verifikacija uskladitve časov izdelave, poročilo o poslovanju v petih mesecih letošnjega leta, predlog uskladitve analitičnih ocen, verifikacija in sprejem samoupravnih aktov in tekoče zadeve.

V naslednji številki našega glasila bomo predstavili najboljše samoupravljalce v naši delovni organizaciji v letošnjem letu.

V naši delovni organizaciji smo v letu 1976 sprejeli pobudo skupne komisije podpisnik Samoupravnega sporazuma konfekcije SRS in sprejeli metodo za analitično vrednotenje delovnih nalog in ugotavljanje uspešnosti dela.

Na podlagi te metode je bilo opravljeno vrednotenje delovnih nalog, delno so bila usklajena nekatera nesorazmerja med posameznimi tipičnimi skupinami delovnih nalog, v praksi pa smo izvedli tudi nov sistem nagrajevanja.

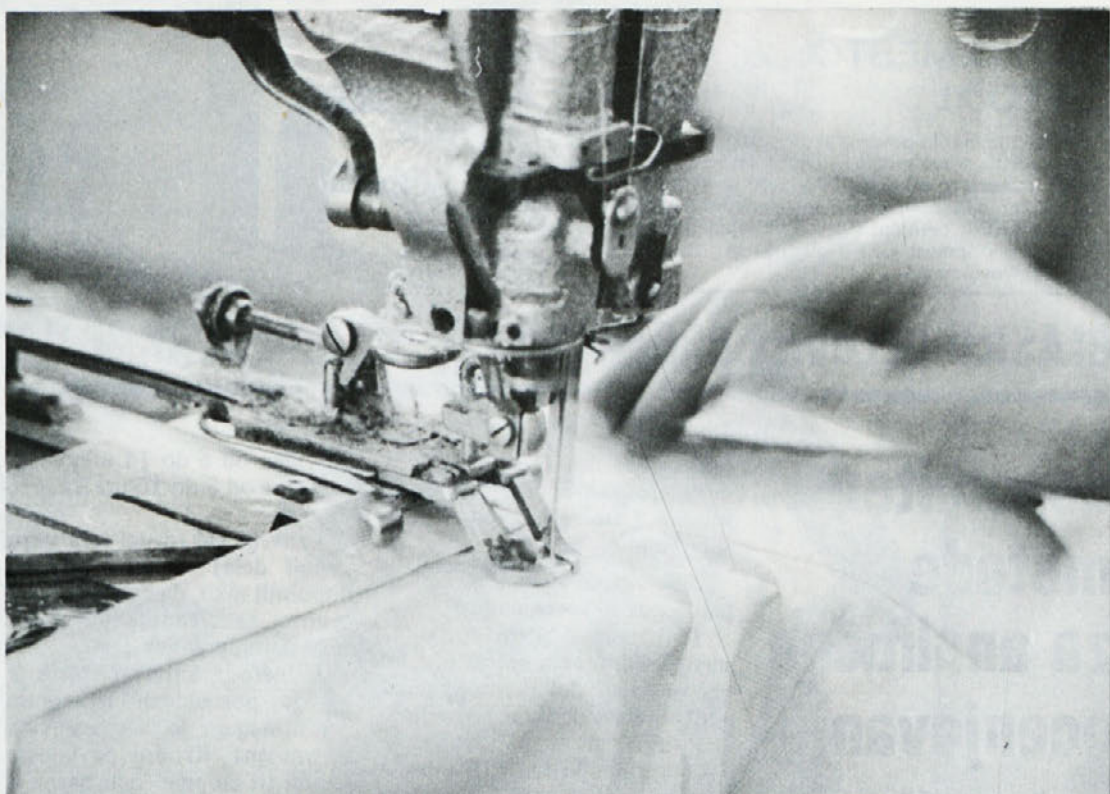
Za seboj imamo skoraj pet let izkušenj pri izvajanju sedanjega sistema nagrajevanja. V letošnjem letu smo sprejeli v naši delovni organizaciji akcijski program usklajevanja in dopolnjevanja obstoječe samoupravne zakonodaje, v katerem smo izpostavili tudi sistem nagrajevanja ter svobodne menjave dela.

Skupna usklajevalna komisija za vrednotenje delovnih nalog v naši delovni organizaciji je dala na svoji seji dne 15. junija

kako se bomo vključili

Za uresničitev takšnega izobraževanja kot ga potrebuje naša družba za svoj razvoj, je potrebno izvesti vrsto vsebinskih, organizacijskih sprememb v izobraževalnem sistemu.

Taka sprememba, ki pomeni konkretno povezanost izobraževanja z delom in uveljavljanje načela, da je usmerjeno izobraževanje izobraževanje za delo in samoupravljanje, je uvajanje usposabljanja z delom in na delu kot obvezne sestavine vzgojno izobraževalno delo po vseh programih za pridobitev in izpopolnjevanje strokovne izobrazbe.

Avtomat za šivanje gumbov.

Usposabljanje z delom in na delu pa se izvaja kot proizvodno delo oziroma delovna prak-

sa. Obseg proizvodnega dela oziroma delovne prakse in navodilo za organiziranje tega dela določijo uporabniki in izvajalci v posebni izobraževalni skupnosti z vzgojnoizobraževalnimi programi.

V okviru skupne vzgojnoizobrazbene osnove bodo učenci opravljali proizvodno delo v I. oziroma v II. letnikih strnjeno; to je v 10-ih delovnih dneh 80 ur.

— učenci I. letnikov bodo praviloma opravljali proizvodno prakso — delo v drugem polletju šolskega leta 1981/82

— učenci II. letnikov bodo praviloma opravljali proizvodno delo v prvem polletju tekočega šolskega leta

Proizvodno delo oziroma delovna praksa je programsko skladna z izbrano učencevo usmeritvijo ter diferenciranim učnim načrtom predmeta osnovne tehnike in proizvodnje.

Izvajalo se bo v neposrednem procesu tako, da bodo učenci vključeni neposredno v delo in naloge proizvodnega oziroma delovnega procesa.

V delovni organizaciji Labod so za izvajanje proizvodnega dela določeni TOZD LOČNA, LIBNA, DELTA in TIP-TOP. V teh TOZD so izbrani tudi inštruktorji, ki bodo izvajali program proizvodnega dela z učenci.

Vsi izbrani delavci bomo morali opraviti seminar, na katerem se bodo usposobili predvsem s pedagoškega in andragoškega področja z mladino.

Stroške seminarja krije posebna izobraževalna skupnost za tekstil. V navedenih TOZD bo treba še poskrbeti za ostale

pogoje, predvsem iz varstva pri delu, da bo proizvodna praksa tekla nemoteno.

Ker so vsi TOZD s tekstilno konfekcijsko tehnologijo, se bodo vključevali prvenstveno učenci iz tekstilne usmeritve, po potrebi pa tudi ostali. Vse OZD in tako tudi naši TOZD morajo zagotoviti prostorske, materialne, kadrovske in druge pogoje za neposredno izvajanje proizvodne prakse — dela. Pri uresničevanju teh pogojev pa so še nerazčiščena nekatera vprašanja kot:

— zavarovanje mladine za primer nesreče pri delu

— nagrade udeležencem izobraževanja v skladu z njihovim prispevkom k dohodku TOZD

— prehrana
— višina osebnega dohodka inštruktorja za čas izvajanja proizvodnega dela

Tu sem navedla le najbolj kritična vprašanja, ker le-ta v naših samoupravnih aktih še niso opredeljena.

Odbor za izobraževanje kadrov pri Gospodarski zbornici Slovenije in medobčinske gospodarske zbornice organizirajo v mesecu juniju posvetovanja za organizatorje proizvodnega dela v OZD.

Iz naših TOZD se bodo teh posvetovanj udeležili delavci iz kadrovske ali splošne službe.

O tem, koliko učencev in katere usmeritve bomo sprejeli na proizvodno oziroma delovno prakso, se bomo še dogovorili s posebno izobraževalno skupnostjo za tekstilno stroko in s posameznimi vzgojno izobraževalnimi organizacijami.

DRAGICA NENADIČ

Prehodni pokal zmagovalca kviza znanja je letos priborila skupina iz ljubljanske enote TOZD Commerce, ki so jo sestavljali Andreja Kukič, Božo Čelesnik in Ljuba Ratajc. Po priborjenem priznanju pa je sledil še vesel posnetek za spomin. (Foto: M. Gregorin)

odmevi iz razprav

va ob resoluciji dobro zastavljena in da smo sodelovali kar najboljše.

TOZD DELTA

Ob razpravi o resoluciji za tretji kongres samoupravljalcev ni bilo danih večjih pripomb. Poudarjena je bila le ugotovitev, da so v tistih panogah, ki imajo ugodnejše pogoje in možnosti gospodarjenja tudi osebni dohodki, regresni in seveda vse vzporedne ugodnosti, večje. Meje bo potrebno zblížiti in popraviti te nepravilnosti.

TOZD TEMENICA

Tokrat lahko rečemo, da nam je bil ta dokument resnično celovito prikazan in da smo resoluciji za tretji kongres samoupravljalcev prisluhnili v celoti. Pripomb sicer ni bilo, področja, ki jih zajema so bila po mnenju naših delavcev zajeta obširno in so odraz našega prepričanja in naših stališč.

TOZD LOČNA

Teme resolucije za tretji kongres samoupravljalcev smo delavci Ločne predelali na zboru. Beseda je tekla tudi o standardu delavcev, preskrbi s hrano in o temah, ki zadevajo naše delavce tudi na delu, kot tudi v kraju kjer stanujejo. Tudi ugotovitve o položaju tekstilne industrije niso nove in od kongresa delavci te branže pričakujemo korak naprej.

TOZD ZALA

Razprava o resoluciji se je osredotočila predvsem na področje pridobivanja dohodka in delitev tega. Delavci Zale smo se zavzeli za osebne dohodke, ki bi temeljili na rezultatih dela in minulega dela. Tudi v podružabljanju politike nas čaka še precej truda. Sicer pa je resolucija poudarila vsa tista področja, ki so v današnjem trenutku za delavce samoupravljalce najaktualnejša.

TOZD CEOMMERCE

O resoluciji smo delavci TOZD Commerce spregovorili na tribuni. Priprave za obravnavo so stekle skrbno; v razpravi pa je bilo poudarjenih več tem. Predvsem smo se zavzeli za boljše ocenitev zahtevnejših in težjih del ter za zmanjševanje administracije predvsem v družbeni režiji. Naloge, ki jih postavlja pred nas resolucija tretjega kongresa samoupravljalcev moramo konkretizirati in dosledno izpeljevati. Prav bi bilo, da bi priporočila iz resolucije v celoti zaživela v našem vsakdanjem življenju in delu.

TOZD LIBNA

Na razširjeni seji družbenopolitičnega aktiva je stekla živa razprava o osnutku resolucije. Le-ta je bil izhodišče za ocenitev stanja v naši delovni sredini. Na razpravi sta se izkristalizirala tudi dva sklepa in sicer eden v smislu vse večje solidarnosti, ki

je navedel tudi naše delavce k razmišljanju o upoštevanju skupne delovne dobe glede jubilarnih nagrad, ne pa le delovne dobe v naši delovni organizaciji. Beseda pa je tekla tudi o pravici do dohodka, ki izhaja iz racionalnejše uporabe materiala oz. iz skrbnega obnašanja pri porabi.

DSSS

Delavci DSSS smo osnutek resolucije predelali na tribuni.

Naše mnenje je bilo, da je na nekaterih mestih osnutek preveč načelen, zato bo potrebno določene naloge bolj konkretizirati. V razpravi, ki je sledila zelo poglobljenemu podajanju, pa je bila izražena le želja, da bi vsi mi delavci – samoupravljalci znali in hoteli ta edino pravilna načela tudi dosledno izpeljevati.

zakaj tako?

V Ptujju so skupščine treh samoupravnih interesnih skupnosti sprejele anekse k samoupravnim sporazumom za leto 1980. Skupščine otroškega varstva je presežek sredstev namenila za otroške dodatke, ki naj bi se s tem v regiji uskladili. Kulturna skupnost je presežek namenila za izredno popravilo muzeja, ki je preurejen iz grajske žitnice za širši prostor velikega pomena. Zdravstvena skupnost pa je presežek namenila že dlje odlagani investiciji zdravstvenega doma v Majšpergu.

Skupščine ostalih SIS so presežke poračunali po aneksih.

V Novem mestu pa je prišlo do čudne situacije!

Zbor združenega dela je umaknil z dnevnega reda razpravo o prerezporeditvi sredstev med posameznimi SIS, do katere naj bi prišlo zaradi izgub v Zdravstveni skupnosti in Kulturni skupnosti.

V uradnem listu SRS št. 18 z dne 12. 6. 1981 pa lahko preberemo že nove stopnje, o katerih bodo šele razpravljali! Ni kaj! Postopek je več kot vsklajen!

Republiški sekretariat za notranje zadeve je ob 13. maju – Dnevu varnosti – podelil naši delovni organizaciji priznanje za izredne zasluge in uspehe pri izgradnji varnostnega sistema in družbene samozaščite. Priznanje pa je tudi izraz dobrega poslovnega sodelovanja.

novice iz naših tozd

Tozd Delta

Seja delavskega sveta

Člani delavskega sveta so na svoji zadnji seji obravnavali več tem, med drugim so spregovorili o varnostno-politični oceni TOZD. Beseda je tekla tudi o spremembah in dopolnitvah samoupravnih sporazumov in kot vedno ob mesecu — so tudi tokrat pregledali in kritično ocenili izkoristek delovnega časa. Pri tem sicer ni večjih odstopanj (nekoliko se je dvignila le „porodniška“), toda sprotno spremljanje teh gibanj zagotavlja kar najboljši izkoristek delovnega časa. Na dnevnem redu je bila tudi potrditev metodologije in odgovornosti za popravila in izgotavljanje delovnih nalogov. Člani delavskega sveta so bili seznanjeni tudi z usklajenimi normativi.

Obisk

Občina Ptuj je pobratena z občino Arandelovac. Koordinacijski odbor občinskih sindikalnih svetov je skupaj s predstavniki družbenopolitičnih organizacij Ptuj ob nedavnem obisku iskal zanimiva področja za nadaljnje sodelovanje tudi v gospodarstvu. TOZD DELTA, ki so jo gostje iz Arandelovca tudi obiskali, že dlje sodeluje s konfekcijsko TOZD iz Arandelovca — 19. september, ki je temeljna organizacija Rudnika iz Gornje-ga Milanovca.

Tozd Temenica

Zanimivosti

Na seji delavskega sveta je bila podana tudi informacija o rezultatih dela v mesecu maju. Le-ti so sicer primerni, toda vendarle nekoliko slabši od rezultatov iz prejšnjih mesecev. Vzroke za to iščejo v Temenici v poznih dobavah surovin in v raznolikem delu, saj so v maju izdelovali precej različnih artiklov.

Stanovanja

Sredstva v višini 360.000 din so v TOZD TEMENICA razdelili na posojila za individualno gradnjo, ostali denar, zbran v letu 1981 in 1982, pa bodo vezali za nakup družbenih stanovanj.

Tozd Libna

Nastop na Posavski pevski reviji Viteška dvorana v brežiškem gradu je 29. aprila nudila obiskovalcem nepozaben večer. Bila je gostiteljica Posavske pevске revije, ki je sprejela letos dvajset pevskih zborov vsega

Tudi šivalni stroj mora biti periodično pregledan, da bi bilo s tem zagotovljeno brezhibno in varno delo. Posnetek iz TOZD Temenica

Posavja. Vsebinska revija je bila posvečena 40-letnici ustanovitve OF in 40-letnici vstaje Jugoslovanskih narodov.

Krško občino je zastopalo sedem zborov, med njimi smo bile tudi pevke iz TOZD-a Libna, ki smo na reviji sodelovale drugič.

Dokaj resno smo se lotile dela za nastop, saj smo tudi me hotele prispevati svoj delež h kvaliteti revije, za katero moramo reči, da je bila letos na dostojnem nivoju.

Poslušalci so z aplavzom pozdravili napovedovalke besede, da smo pevke iz neposredne proizvodnje, ki si po napornem delu za stroji najdemo čas tudi za petje. Z aplavzom smo se publiko oddolžile z lepim nastopom, hkrati pa je aplavz, ki je najiskrenejše plačilo nastopajočemu, vzbudil v nas željo, da bi več nastopale. Ob tem smo razmišljale, kot delavke Laboda, da bi priredile v vseh naših TOZD samostojne koncerte, da bi se tako približale z delčkom kulture, ki jo razvijamo v TOZD Libna celotnemu Labodu. Upamo, da nam bi OOS v posameznih TOZD pomagale pri organizaciji in izvedbi koncerta ter nam s tem pomagale, da nas pesem še trdneje združi.

IRENA ŠTRGAR

seminar za proizvodno in splošno režijo

Na našo željo in iz letnega plana TOZD s področja izobraževanja je bil izveden 30. maja 1981 od 8–14. ure v sejni sobi TOZD „LIBNA“ enodnevni seminar za delavce iz proizvodne in splošne režije.

Seminar je bil vsebinsko opredeljen na dva področja in sicer:

a) Oblikovanje delovnih sistemov

predavatelj: Peter Mikeln, dipl. fizik, prof. VŠOD Kranj

b) Psihodinamika odnosov iz psihologije dela

predavatelj: Dragica Nenadić, vodja KSS DO „LABOD“

a) TEMA OBLIKOVANJA DELOVNIH SISTEMOV JE ZAJEMALA:

— eden izmed najpomembnejših procesov v družbi je kajpak delo, kjerkoli ga že kdo

opravlja in delo obravnavamo kot sistem, tako imenovani delovni sistem, v katerem vzajemno sodelujejo: ljudje, gradivo, surovine in delovne priprave.

— konkretni napredki, kako naj oblikujemo delo v skladu s človekovimi umskimi, telesnimi sposobnostmi, zahtevami, željami

— metode in tehnike oblikovanja dela,

— metode in tehnike analiziranja že obstoječih delovnih sistemov,

— vrednotenje in proučevanje dela ter o sistemizaciji del — delitvi osebnih dohodkov,

b) TEMA PSIHODINAMIKA ODNOSOV OBSEGA:

— človek kot spihosomatska enota,

— značilnosti človekove osebnosti,

— dinamika in dimenzija osebnih lastnosti,

— reakcija osebnosti,

— fiziologija dela,

— medsebojni odnosi ali socialna klima,

— kaj je odnosna prihodinamika,

— odnosni vidiki vzgoje in izobraževanja odraslih,

— komunikacijski vidiki vzgoje in osebnosti odraslih. Seminarja so se udeležili stro-

usmerjeno izobraževanje na startni črti

Ko bo jeseni zopet zazvonil šolski zvonec, bo zazvonil tudi pričetku pomembne šolske reforme: usmerjenemu izobraževanju. O pomenu in vsebini usmerjenega izobraževanja smo govorili že več let, bolj pospešeno pa zlasti zadnje leto, ko smo ugotovili, da ta nujni korak v našem izobraževanju zahteva tudi veliko praktičnih priprav in ne samo teoretičnih razglabljanj. Samo usklajenost teoretičnih in praktičnih priprav nam zagotavlja uspešen start usmerjenega izobraževanja in s tem preprečuje, da bi cele generacije naših osmošolcev zakorakale v negotovost.

Usmerjeno izobraževanje je še en korak k podružbljanju našega šolstva. Srednja šola bo tako postala del okolja, v katerem deluje, in se ravnala po njegovih potrebah. Učenci se bodo vpisovali na smeri, katere bodo delovne organizacije v bližnji okolici potrebovale. Zato bodo delovne organizacije bolj živo udeležene pri pouku in se tudi bolj zanimale za boljše kvaliteto pouka. Pri dobro razvitem usmerjenem izobraževanju naj bi torej šlo za kvalitetno sožitje med šolo in združenim delom v kraju, občini in v pokrajini.

Priprave za pričetek usmerjenega izobraževanja so zahtevale veliko sredstev, saj je bilo treba zgraditi več novih šolskih poslopij in domov ter opremiti in obnoviti že obstoječe, zato si moramo vsi zares prizadevati, da bo ta reforma uspešna. Odpovedati se moramo tudi sebičnim interesom posameznih šol, organizacij ali ozkim, lokalističnim gledanjem, ampak moramo dobro in nadarjene učence res usmerjati v poklice, v katerih bodo lahko največ koristili naši družbi. Zato se mora usmerjanje pravzaprav pričeti že v osnovni šoli, kjer naj učenci pravočasno dobijo vpogled v poklicno življenje in delo vseh poklicev. Že tu jim moramo pomagati, da bodo spoznali možnosti, ki jim jih nudi usmerjeno izobraževanje.

Izkušnje letošnjega vpisa so pokazale na nekatere pomanjkljivosti, katerim se bo treba v bodoče izogniti. Zgodilo se je, da se je na nekatere smeri vpisalo veliko preveč učencev, na drugo pa veliko premalo. To je povzročilo, da se morajo po-

nekoč ubadati z izbiranjem in izločanjem kandidatov in s preusmerjanjem viška na druge smeri. Drugod spet grozi, da celotne smeri ali nekateri oddelki ne bodo mogli pričeti delati zaradi premajhnega števila vpisanih učencev. Zgodilo se je celo, da se je vpisalo premalo učencev v smeri, ki bi jih dejavnost na določenem področju ali regiji izredno nujno potrebovala. Za novomeško področje velja to za gradbeno in kemijsko usmeritev.

Seveda bi se nekaterim izmed teh nevednosti lahko izognili, če bi se bolj in pravočasno posvetili individualnemu usmerjanju. Zdaj je napake težko popravljati in prenekateri učencec se bo moral v zadnjem trenutku usmeriti v dejavnost, ki še ima prosta mesta, v skrajnem slučaju pa se lahko zgodi, da jih bo nekaj ostalo celo brez vpisa v srednjo šolo.

Del krivde za tako stanje nosijo tudi organizacije združenega dela, ki se niso pravočasno vključile v dogovarjanje za pravo usmerjenega izobraževanja in niso dovolj spodbujale vpisa na tiste smeri, iz katerih bodo potrebovale kadre za svoje potrebe. V bodoče se bodo morale še bolj zavzemati, in to dati vedeti učencem in vzgojiteljem že na osnovni šoli, za kadre iz domačih krajev in področja.

N. S.

čas počitnic je tu

Letos bo naša delovna organizacija že tretjič organizirala tabor Sromlje. Prva pobuda za letovanje otrok naših delavk v rekreacijskem centru je bila dana na odboru za počitniško dejavnost; k tej primarni zamisli, ki smo jo že dvakrat zelo uspešno realizirali, pa so bili dani še novi predlogi. Tako so tekli pogovori glede organizacije kolonije tudi v smeri povezovanja s počitniško skupnostjo in organiziranjem letovanja na morju. Gotovo se bo v bodoče tudi ta dejavnost razširila, letos pa bo TAVOR SROMLJE potekal še tako kot doslej. Znani so kriteriji za izbor otrok, le čas tabora je letos nekoliko drugačen. Ker zaradi podaljšanih zimskih počitnic šole po Sloveniji različno končujejo pouk — odvisno od tega, kako so uspeli nadomeščati ure — bo letošnji tabor trajal od 1. do 10. julija. Izvršni odbori osnovnih organizacij sindikatov so že pristopili k delu in kmalu se bodo tudi otroci že lahko pripravili za tabor. Želimo jim veliko počitniškega veselja!

obravnavaj naših dokumentov

Že dobrih osem mesecev je v obravnavi pravilnika, ki govori o standardih, kvaliteti dela in normiranju. Torej je to akt, ki neposredno posega v najbolj ljubejša področja dela in urejanja odnosov med delavci in temeljno organizacijo združenega dela. Prav zato pa ni razumljivo, da so razprave v TOZD potekale tako „mlačno“ in da razen TOZD Delte in delno TOZD Ločne ni nobena temeljna organizacija posredovala svojih stališč in pripomb.

Skupne osnove standardov in norm v omenjenem pravilniku niso zajete, saj naj bi bile urejene s posebnim aktom ali v metodologiji, ki bi bila priloga samoupravnega sporazuma o skupnem prihodku. Morda je bilo prav ob tem na razpravah tudi nekaj pomislekov, zakaj ne bi zadeve, ki na prvi pogled sicer sodijo skupaj, obdelali v enem aktu; toda ob tem naj dodamo, da mora imeti vsaka TOZD povsem svoj pravilnik o normah.

Ob razpravi tega in seveda tudi vseh ostalih aktov pa bi morali čutiti večje prizadevanje osnovnih organizacij sindikata. Zakon o združenem delu nalaga prav na področju delovnih odnosov sindikatom veliko nalog. Sindikati bi morali biti kreatorji pobud in prvi, ki bi razprave ob tako pomembnih aktih spodbujali in usmerjali.

Vsekakor bi morali več pozornosti posvetiti razpravam ob sprejemanju dokumentov na katerih gradimo naše poslovne in delovne odnose.

KJE MORAMO KREPITI VARNOSTNO KULTURO LJUDI?

Lani smo imeli v Sloveniji 253 nesreč pri delu s 47 mrtvimi in 233 hudo telesno poškodovanimi. Lani je bilo v Sloveniji 26 umorov. Škoda zaradi požarov je znašala lani 284 milijonov dinarjev, letos pa samo v prvih treh mesecih že 189 milijonov dinarjev. — Že samo ti kratki podatki, ki pa ne povedo vseh razsežnosti posameznih tragičnih dogodkov, nas dovolj prepričljivo opozarjajo, kje moramo bolj kot doslej krepiti družbeno samozaščito — se pravi varnostno kulturo naših ljudi.

pogovor s predsednikom aktiva rk

Tov. Jože PIRNAR je predsednik AKTIVA RDEČEGA KRIŽA v novomeškem delu Laboda. Aktiv je zaživel že pred leti, ob zadnjih volitvah pa je tov. Pirnar prevzel funkcijo predsednika. Širina naloga, ki jih nalaga RK je pisana, vendar si je aktiv nadel največ nalog na področju krvodajalstva.

Tov. Pirnarja smo povprašali, kakšne uspehe je na tem področju dosegel naš aktiv, oziroma DO Labod.

„Veseli smo, da smo naš plan krvodajalcev krepko presegle, saj smo v novomeški občini na drugem mestu. Skupno imamo 160 krvodajalcev, naša naloga in želja pa je, vse tiste, ki so med temi 160 darovali kri le enkrat ali dvakrat, pritegniti k stalnim krvodajalskim akcijam. Kako to doseči in kako privabiti vse ostale, ki se nam doslej še niso pridružili, pa je drugo vprašanje. Ena od oblik popularizacija krvodajalstva so tudi izleti. Majhna nagrada, oziroma pozornost, ki nas združuje. V Labodu teh sicer ni bilo veliko, toda kamor smo šli, smo se imeli lepo. Prepričan sem, da bo tudi izlet, ki ga imamo v planu uspel, in da se nam bo v prihodnjih letih pridružilo še več novih delavcev. Povedati pa moram, da je izlet organiziran za vse tiste, ki so darovali kri več kot petkrat.“

„Da je pri nas krvodajalstvo tako uspešno, gre zasluga predvsem vam, saj veljate za zelo vztrajnega in predanega organizatorja?“

„Zares se je potrebno angažirati, kljub temu pa ni vedno zelenega uspeha. Pri pogovorih naletim na marsikaj, včasih na mnenja in izjave, ki niti niso vredne človeka, včasih na sebičnost... Zgodi se, da me marsikdo niti noče poslušati, češ da njegove krvi že ne bodo dajali komurkoli ali celo, da je ne bodo prodajali. Nasprotno pa prav ti ljudje trdno verjamejo, da bodo dobili kri, če jo bodo potrebovali. Se bo že našel kdo... si rečejo in še naprej veselo ignorirajo vse humanitarne dejavnosti s krvodajalstvom na čelu. Toda vse le ni tako črno, saj se nam tudi vse bolj pridružujejo novi in novi krvodajalci.“

Tov. Pirnar, predsednik aktiva RK: „Veseli smo, da smo naš plan krvodajalcev krepko presegle.“

„Kdaj ste pa vi postavili krvodajalec?“

„Prvič sem daroval kri pri vojaki, naslednjič ob nesreči, potem pa sem se redno odzival povabilom, oziroma prihajal na odvzem krvi. Lani sem prejel občinsko priznanje za 25 kratno darovanje.“

Ob tej priložnosti naj povabim vse tiste, ki še ne veste kje bi se oglasili za odvzem, da v Novem mestu deluje krvodajalska postaja ob torkih in četrkih, sicer pa povprašajte v svojih krajih.

Kdor je le dovolj zdrav (to pa ugotove zdravniki na pregledu ob odvzemu krvi), se nam naj pridruži!

Prijeten in lep občutek, da si storil nekaj zares humanega in da morda tvoja kri rešuje življenje.“

izobraževanje mladincev v idriji

Na pobudo članov Zveze komunistov je bila v lanskem letu ustanovljena osnovna organizacija ZSMS TOZD ZALA. DA bi si pridobili izkušnjo za delo, se je naša novoizvoljena predsednica MAJDA LIKAR udeležila mladinske politične šole. Program za politično mladinsko šolo je grajen za tri različne oddelke – za osnovnošolce, za širše članstvo mladinske organizacije in za njene funkcionarje. Ta program, ki so ga letos sprejeli na OK ZSMS Idrija je tudi prvi te vrste v Sloveniji.

Tako se je 5. maja zbralo okrog petdeset evidentiranih slušateljev, da bi se podrobneje seznanili z delom in vodenjem mladih po osnovnih organizacijah. Šola je trajala 60 ur, zajemala pa je vprašanja iz temeljev marksizma, družbenoekonomske ureditve, delegatskega sistema, zgodovine socialističnega samoupravljanja v Jugoslaviji, družbenopolitičnih organizacij, mednarodnih odnosov in nena zadnje vprašanja iz dela mladinske organizacije same. Mladinska politična šola je na tak način ponudila možnost mladim aktivistom, da se vsestransko izobrazijo in pridobljeno znanje preneso v delo svojih osnovnih organizacij.

Tako upamo, da bo pod novim vodstvom naša osnovna organizacija ZSMS bolj zaživila,

in se tvorneje vključevala v delo na vseh nivojih.

Zaživilo pa je tudi kulturno življenje v TOZD, k temu pa je veliko pripomogla mladina sama. Da pa bo delo tudi na tem področju še bolj plodno, bomo iz vrst mladink poslali na seminar kulturnih animatorjev v Novo mesto tovarišico Majdo Rupnik.

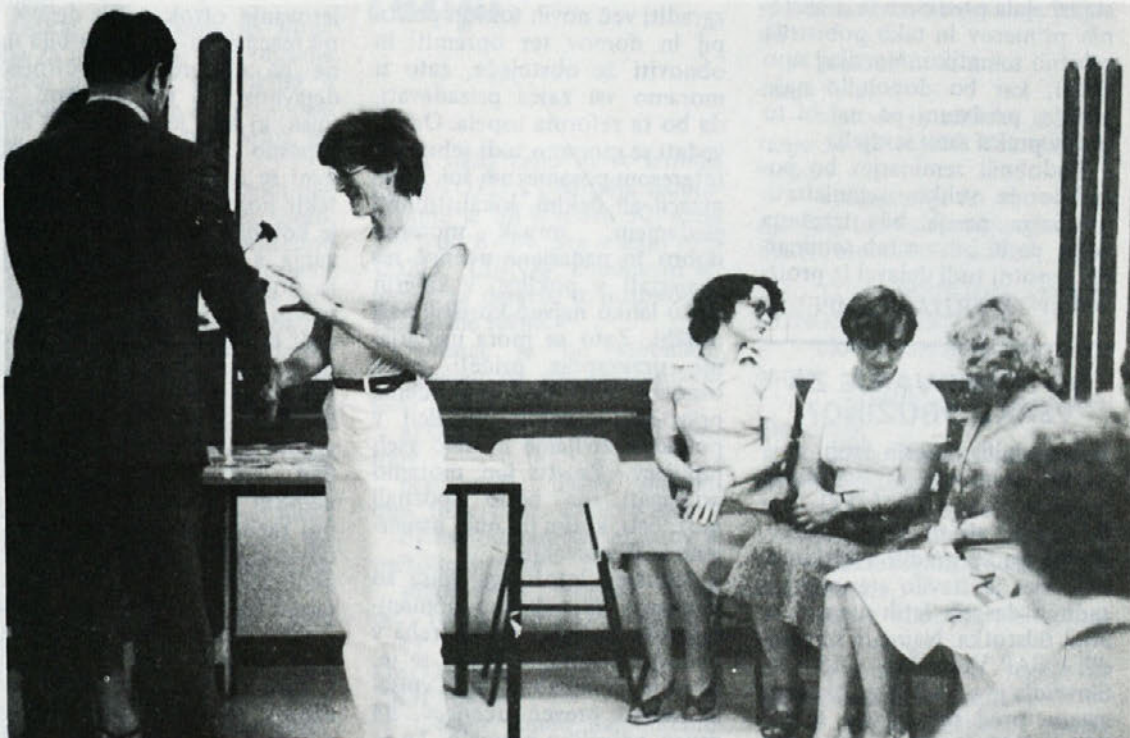
TUDI ODPADNI MATERIAL NI BREZ VREDNOSTI

Ob urejanju arhiva v Delovni skupnosti skupnih služb je bilo precej papirja – časopisov in drugih dokumentov izločenega iz hranjenja. Nekaj mladincev iz TOZD Commerce in DSSS smo papir zložili v tovarnjak in odpremili v Dinos, in s tem za nekaj stotakov povečali finačno stanje na žiro računu.

Da pa bi se sodelovanje vseh mladincev novomeškega dela delovne organizacije Labod še poglobilo, smo se dogovorili, da organiziramo 27. junija 1981 piknik na Otočcu, kjer bi ob prijetnem vzdušju poskušali najti čimveč dobrih idej, kako bi delo mladih v Labodu postalo še bolj aktivno kot je sedaj.

Torej, iz navedenega vidite, da ima tudi odpadni material svojo vrednost in tako se moramo tudi obnašati do njega. Vsi tisti, ki ste člani ZSMS in tudi tisti, ki po letih to niste, počutite pa se mladostno, pridružite se nam v soboto, dne 27. junija ob 10.00. uri dopoldne na Otočcu!

SONJA GAJIĆ

Ob Dnevu krvodajalcev je bila v novomeški jedilnici krajša slovesnost za vse tiste, ki so darovali kri pet, deset, petnajst ali dvajsetkrat.

S pridnostjo, vztrajnostjo in prizadevnostjo dosegajo dekleta iz Ločne tudi na gasilskem področju lepe uspehe.

nekaj besed o delu komisije za sprejem otrok v vrtec

V zadnjih dneh meseca maja je imala novomeška komisija za sprejem otrok v vrtec veliko dela. Obravnavala je 953 prošelj, od katerih je bilo 572 novih — oddanih v letu 1981, 381 pa je bilo prošelj tistih staršev, ki so bili zavrnjeni že lani oziroma predlani.

Od skupnega števila 953 prejetih prošelj je komisija ugodno rešila le 526 prošelj, torej toliko, kolikor je bilo prostih mest v vrtcih. Sprejetih pa ni bilo 427 otrok, kateri bodo morali na sprejem počakati še leto ali dve.

Kakšni so bili kriteriji za sprejem?

V vrtec so bili sprejeti vsi otroci, ki so čakali na sprejem že 2 oziroma 3 leta. Komisija je upoštevala socialni položaj družine, iz katerih otrok izhaja, zdravstveno stanje družine, oziroma mnenje patronažne službe, ekonomski položaj, težke stanovanjske razmere, zaposlenost obeh staršev.

Prednost so imeli otroci delavcev z nižjim osebnim dohodkom, otroci mater, ki so resnično samohranilke in so v težkem socialno-ekonomskem položaju, ter umsko in telesno prizadeti otroci.

Iz delovne organizacije Labod je bilo 44 prosilcev za sprejem otrok v vrtec, sprejetih pa je bilo 39 otrok. Zavrnjenih je bilo torej 5 prosilcev. Otroci teh prosilcev niso bili sprejeti, ker starši niso navedli v vlogi zahtevan opis življenjskih razmer oziroma ker ni bilo navedenih dovolj utemeljenih razlogov ali zato, ker je socialno-ekonomski položaj družine precej ugoden.

V glavnem so vsi otroci naših delavcev sprejeti v vrtec v Ločni, v katerem je bilo tudi največ prostih kapacitet (okoli 200) in za katerega je bilo planirano, da bo na novo odprt s 1. septembrom 1981. Izvajalci del trdijo, da bodo dela na novem vrtcu v Ločni opravljena do roka.

Vsi vemo, da je problematika otroškega varstva v novomeški občini zelo prisotna in počasi rešljiva. Meslim, pa da je rešitev vlog naših prosilcev ugodna ter da se ne moremo in ne smemo pritoževati. Lahko pa smo le veseli, da so otroci sprejeti v vrtec in to neglede na lokacijo.

Za vse vas, ki pa letos niste dobili ugodno rešene prošnje za sprejem otroka v vrtec pa ostane več upanja v prihodnjem letu.

JOLANDA ŠVENT

disciplinski postopki

V našem glasilu smo že pisali o primerih, ki so jih obravnavale disciplinske komisije posa-

meznih sredin, tokrat pa bo tekla beseda o primeru v TOZD Commerce.

Pred kratkim je komisija obravnavala kar šest primerov kršitve delovnih dolžnosti, med temi večino neopravičenih izostankov iz dela in pa odklonitev delovnih dolžnosti v popoldanskem času.

V tolikšni meri neodgovoren odnos, da delavec enostavno ne pride „v službo“, nas dandanes zaskrbljuje. Predvidevali smo, da je naša delovna morala na taki stopnji, da se zavedamo odgovornosti in nujnosti discipliniranega odnosa. Tudi v primerih, kjer je bil naveden višek ur, delavec ne more in ne sme izostati iz dela brez prehodnega dogovora z nadrejenim. Krpanje za nazaj je le zasilen izhod in slaba potuha, ki ne more postati stalna praksa. V delovnih procesih smo vezani drug na drugega zato se moramo podrežati skupnim interesom.

Disciplinska komisija je izrekla trem kršiteljem delovnih dolžnosti opomin, dvema javni opomin in enemu, ki je večkrat izostal iz dela, prekinitve delovnega razmerja pogojno za dobo šestih mesecev. Pri naštetih ukrepih je upoštevala, da doslej ti delavci še niso bili v postopku in da izrečni opomini že delujejo vzgojno.

Prav bi bilo, da bi opomini opozorili ne le kršitelje ampak tudi vse ostale, saj je v danšnjem prizadevanju za stabilizacijo delovna disciplina prvi predpogoj za izvajanje le-te.

premalo posluha za gasilsko skupino

Pogosto srečujemo po delu dekleta iz naše gasilske desetine, ki se redno zbirajo na vajah. Ne glede na to ali je tu tekmovalna sezona ali ne, se zbero enkrat tedensko in dopolnjujejo svoje znanje. Štiri med njimi so si že pridobile čin, saj so obiskovale tečaje organizirane pri Občinski gasilski zvezi v Novem mestu, ostale pa so tudi izprašane gasilke.

Ubrana gasilska enota naših delavk je v svojem štirinajst letnem delu dosegla lepe uspehe, o katerih smo tudi že pisali. Pred nedavnim so nastopile na sektorskem občinskem tekmovanju. Med šestimi ekipami so bile edina ženska skupina; zasedle pa so po času tretje mesto, kar med moško zasedbo, ki se šteje za „ta prave“ gasilce, pomeni lep uspeh.

V času pogovora z njihovo poveljnico Rajno Bartolj, pa so se pripravljale na orientacijsko tekmovanje v Ribnici. Le-to zajema poleg gasilskih veščin tudi streljanje, orientacijski pohod in podobne discipline, ki so tudi zahtevale precej vaj.

Čeprav tudi takrat, ko je TOZD LOČNA še delala v dveh izmenah ni bilo večjih težav z udeležbo in pripravljenostjo za delo, je sedaj, ko delajo dekleta le dopoldne, mnogo lažje. Toda ob vsem naštetem ne smemo pozabiti, da sicer Labodova desetina ne nastopa na tekmovanjih kot industrijska desetina, ker Labod ni izpolnjeval zahtevanih pogojev za ustanovitev Gasilskega društva. Pridružile so se Prostovoljnemu gasilskemu društvu Novo mesto, misel na osamosvojitve pa vendarle še niso povsem opustile. Ker tudi Zakon o varstvu pred požarom nalaga vsem delovnim organizacijam da zagotove med drugimi tudi svoje gasilske desetine, je pričakovati, da bo tudi v naši sredini stekla akcija za organizacijo društva.

Delo in prizadevnost naših gasilk njihove sredine često ne znajo ceniti ali pa vse skupaj jemljejo „bolj za hec“. Same pa mimo tega neresnega odnosa z veliko prizadevnostjo in resnostjo dograjujejo svoje spretnosti v dobro nas vseh.

bili smo na golici

Letos je štafeto mladosti ponesla skozi proizvodnjo TOZD ZALA mladinka, ki je tudi vsestranska športnica, Dragica Pavšič.

Zadnjega maja smo se ob štirih zjutraj zbrali člani planinskega društva Labod na železniški postaji v Bršljinu, od koder nas je vlak v prekrasnem nedeljskem jutru odpeljal do Ljubljane in že čez dobrih dvajset minut drugi vlak do Jesenic. Bilo nas je deset, ravno toliko, da je bila skupina prav prijetna.

Na vlaku proti Gorenjski smo že doživljali lepoto narave, saj se nam je, čeprav v daljavi a v prečistem jutru, v soncu bleščal naš očak Triglav s svojo družino, vsemu temu pa so pridali svoj šarm še mladi planinci – morda še cicibančki v vlaku s pesmijo Jugoslavija. Ob takem vzdušju smo kar hitro, že okoli osme ure, prispeli na Jesenice. Tam smo odšli na avtobusno postajo, kjer naj bi počakali avtobus. In glej presenečenje! Ker je bilo ljudi na postaji precej, nas je neki moški povprašal, za kam čakamo. Povedali smo in ta nam je že čez kakšnih deset minut priskrbel avtobus, ki nas je odpeljal do kočice pod Golico. Na samem avtobusu smo se dogovorili tudi za povratek ob 16.00 uri. Očitno je bil možakar z avtobusnega podjetja, ki je zainteresirano za delo in zaslužek in ne nazadnje za ugled.

In tukaj se šele začne naša planinska pot. Vodja naše skupine je bil Tov. Kum, ki je poskrbel v celoti za prevoz in nam dal najnujnejše napotke za lepše počutje in srečno vrnitev. Premeril nas je od glave do pete in skupina je krenila na pot. Ta se je vijugala večji del po gozdu, čez potočke in mostičke, vse bolj navkreber, dokler ni ostala le še skoraj kozja steza, pa vendar dovolj velika za tako številne planince in ljubitelje naših planin in vrhov. Tudi ta dan je bil rekordno število obiskovalcev, ki so govorili vse mogoče jezike, vseh starosti in to nam je dajalo še poseben pogum in voljo, da smo lažje premagovali utrujenost, ki se je pojavljala. Že kmalu na pobočju smo ob robovih gozdov še videli zadnje narcise, ki s svojo lepoto in množičnostjo vabijo tako številne obiskovalce. Tako smo po slabih dveh urah hoje prišli do lesene planinske kočice, kjer smo se odpočili, se dobro okrepčali in z okrnjeno skupino nadaljevali pot proti vrhu. Ta je

bila sedaj še bolj strma, sonce je neusmiljeno pripekalo, le rahel veter je skušal blažiti vročino, ki je pritiskala na golo travnato pobočje Golice. Na pobočju smo se ustavili pri nekem bunkerju, od koder se je nutil pogled na številne naše vrhove, med katerimi se je v soncu in snegu posebno bliščal Triglav. Z daljnogledom smo si natančneje približali te številne lepote in odšli proti vrhu. Po slabi uri hoda od kočice, smo prišli na vrh Golice, koder teče tudi meja z našo sosedo Avstrijo. Tako smo brez potnih listov nekaj korakov napravili tudi po avstrijski strani. Na vrhu se je šele odprl nov svet, nov pogled, prostrane daljave naše prečudovite narave. In v takih trenutkih se ti ponovno zgane v srcu nekaj, kar človek z besedami težko opiše, to je treba le doživeti, kdor količkaj more. Ponovno spoznaš, da si srečen, ker živiš na taki zemlji, v taki državi in med takimi ljudmi, kjer vsaj kdaj pa kdaj človek najde tudi samega sebe. Tu smo se fotografirali, izmenjali nekaj svojih misljenj in se vrnili do naše planinske kočice, kjer sta nas čakali dve tovarišici, ki nista čutili v sebi toliko moči, da bi premagali napor do vrha. Tu smo se spet dobro podprli in odpočili, ter se nadvse zadovoljni vrnili v dolino, kjer nas je čakal avtobus. Ta nas je spet popeljal do Jesenic in nato vlak v Novo mesto, kamor smo prispeli malo po dvanajsti uri.

To je bil drugi pohod planincev, odkar se je osnovalo društvo. Za nami je ostal nepozaben dan, poln prečudovitih vtisov in doživetij, ki zabrišejo vse sledi utrujenosti. Kar škoda je, da se takih poti ne udeležijo še več naših sodelavcev, saj narava lahko da to, kar nam nihče drug ne more dati, zato si želimo še več takih in podobnih dni.

ANICA NOSE

bila sem na izletu BiE

Kot mladinko Delovne skupnosti skupnih služb me je doletela čast, da sodelujem na zletu bratstva in enotnosti v Beogradu dne 25. maja letos.

Iz Novega mesta smo se še z ostalimi mladinci z Dolenjske z vlakom odpeljali proti Beogradu. Vožnja je bila prijetna vendar je večino le pramagal spanec. Zjutraj ob 5,00 uri smo prispeli v Beograd in pohiteli proti Dedinjam. Ogleдали smo si grobnico našega dragega tovariša TITA. Ko sem bila ob grobnici, mi je bilo zelo težko pri srcu, obenem pa sem bila srečna, da živim v naši deželi, da sem otrok TITOVE Jugoslavije, da so bile njegove besede, nasmehi in pozdravi med ostalimi namenjeni tudi meni. Kljub temu, da sem stala ob njegovem grobu, globoko v meni TITO še živi in tega mi ne more nihče vzeti.

Po ogledu grobnice smo imeli prsto do pričetka zleta, ki je bil kot vsako leto na stadionu JLA. Nekateri so se odpravili na ogled mesta, drugi so posedli po parkih, nekateri pa so izkoristili proste ure za obisk sorodnikov. Dan je hitro minil in ob 19,00. uri smo se zbrali na eni izmed tribun stadionu JLA, ki je bil do zadnjega sedeža zaseden, da o množici, ki je stala ob vhodih na tribune ne govorim. Program se je začel, obenem pa smo vsi kot eden pričeli peti „Druže Tito, mi ti se kunemo...“. Program je bil izredno lep, posebno navdušenje pa je bilo ob nastopu naše armije. Pesem, ploskanje in navdušenje ni popustilo do konca programa. Težko je opisati občutke, ki te prevzemajo, ko stojiš v taki množici, ko vsi mislijo tako kot

ti sam – bratstvo, enakopravnost, enotnost.

Po končanem zletu smo odhiteli na železniško postajo, od kjer smo se odpeljali proti domu. Marsikoga je premagala utrujenost in kmalu so glasovi zamrli – premagal nas je spanec. V zgodnjih dopoldanskih urah smo prispeli v Novo mesto izčrpani, a srečni, saj je bil ta izlet za vse nas enkratno, spomina vredno doživetje.

SONJA GAJIC

ŠTIPENDISTI SO SE SESTALI

V soboto, 6. junija 1981 smo se zopet srečali s štipendisti, ki jih štipendira TOZD LOČNA, COMMERCE in DSSS. To je bil v letošnjem letu že drugi sestanek in opaziti je bilo, da so take medsebojne vezi potrebne in koristne, saj tako razrešimo veliko skupnih problemov.

Na sestanku je bilo prisotnih le šest štipendistov od enajstih (v soboto so imele srednje šole pouk) vendar pa je bil pogovor z njimi temeljit. Pogovorili smo se o počitniški praksi in zaposlitvi tistih, ki bodo v letošnjem šolskem letu končali šolanje. Pet štipendistov se je odločilo za počitniško prakso v naši delovni organizaciji, ena štipendistka gre v mladinsko delovno brigado, pet pa jih bo letos zaključilo šolanje.

Želeli bi, da bi v naslednjem šolskem letu štipendiste še bolje seznanili z življenjem in delom v naši sredini in jih že kot štipendiste navezali na delo naše mladinske organizacije, da bi lahko potem, ko bodo sklenili delovno razmerje, postali aktivni mladinci. Pogosto namreč opazamo, da so mladi, ki prvič sklenejo delovno razmerje, premalo vključujejo v delo mladinske organizacije in v družbenopolitično življenje delovne sredine nasploh.

TATJANA MARESIĆ